

DİRVAS

Mehmet Akif ERSOY

Derler ki: Ümeyye'den Hişâm'ın
Devrinde, yakınlarında Şâm'ın
Üç yıl ekin olmamış kuraktan.
Can kaybına düşmüş artık urban.
Her hayme mezâr olup kapanmış:
Altında beş on kadîd uzanmış!
Bakmış ki meşâyih-i kabâil:
Sıyrılmıyacak bu derd-i hâil;
Bir karyede toplanıp, demişler:
Durdukça helâkimiz mukarrer.
Mâdem ki şüyûhuyuz bu halkın,
Kalkın gidelim Hişâm'a, kalkın.
Bir duysa Halîfe'miz bu hâli;
Var merhamet etmek ihtimâli.
Hiç ak sakalıyle bir alay pîr,
Eyler de Emîr'e hâli tasvîr,
Görmez mi o, halkı rahme, şâyan?
Sultansa da taş değil ya: İnsan!
Teklîfi kabûl eder bütün nâs;
Derler, yalnız: "Bulunsa Dirvâs.
Sinnen daha pek çocuktur ammâ
Olmaz o kadar talâkat aslâ."

Vaktâ ki girer şüyûh Şâm'a
Derhâl haber gider Hişâm'a:
Derler ki, beş on kabîle geldi.
Der: Gelsinler sarâya şimdi.
Birlikte çocuk dalar huzûra,
Evvelce duâ eder de sonra,
Hiç pervâsız girer kelâma...
Lâkin bu tuhaf gelir Hişâm'a;
Der: Sus a çocuk büyük dururken,
Söz sâdır olur mu hiç küçükten?
Dirvâs o zaman kelâmı tekrâr
Teshîr ile der:"Nedir bu âzâr!

Mikyâsı mıdır zekâvetin sin?
Dirvâs'ı çocuk mu zannedersin?
Bir dinle de sonra gör çocuk mu?
İnsâf nedir o sizde yok mu?
Ben söyliyeyim de bir efendin,
Susturmak elindedir efendim. "
Dirvâs bakar Melik'te ses yok·
Mecliste değil ki ses, nefes yok;
Mu'tâdı olan talâkatıyla
Başlar söze eski şiddetiyle:
"Üç yıl mütemâdiyen kuraklar,
Emsâli görülmemiş sıcaklar,
Sâmânımızı kuruttu gitti;
Mezrûâtın umûmu bitti.
Binlerle çadır kapandı kaldı,
Çöl, mahşer-i mevt şekli aldı!
Şehrîleri besliyen kabâil
Köy köy geziyon zelîl ü sâil!
Hâtemlere cûd eden o urban,
Nan-pâreye can verir bugün can!
Çıplakları giydiren de üryan,
Gömleksizdir zükûr ü nisvân!
Açlık ecelin zahîri oldu:
Baştan başa çöl cesedle doldu.
Her kûşede bin acıklı feryâd...
Yok bir yerden sadâ-yı imdâd.
Şubbân bütün ihtiyâra döndü!
Pîrân görsen, mezâra döndü!
Yok vâlidelerde süt ki: tutsun,
Evlâdını emzirip uyutsun.
Zannım, bize münfail ki Mevlâ:
Bir bâdiye halkı yandı, hâlâ
Bir damla su inmiyon semâdan,
Şebnem bile düşmüyon duâdan!
Binlerce duâyâ bir icâbet
Göstermedi bârgâh-ı rahmet.
Artık sana ilticâyâ geldik
Reddetmez isen ricâyâ geldik:

Görmekteyiz ey Emîr-i âdil,
- İnkân bunun değil ya kâbil -
Yok sendeki ihtiřâma pâýân;
Bizlerse alay alay sefilân!
Bir yanda demek ki fazla var çok;
Hayfâ ki öbür tarafta hiç yok.
Öyleyse biraz tevâzün ister.
Evvel beni dinle, sonra hak ver:
Nerden buldun bu ihtiřâmı?
Halkın mı, senin mi, Hâlik'in mı?
Allâh'ın ise eęer bu servet.
Bizler de onun kuluyken, elbet
Bir pay talebinde hakkımız var...
İnsâf olamaz bu hakkı inkâr.
Halkınsa řu bî-nihâyet emvâl;
Ver, etme hukûk-i gayrı pâmâl.
Yok; böyle de olmayıp da kendi
Mâlin ise - çünkü fazla - şimdi,
Bî-vâyelere tasadduk eyle...
Dördüncüsü varsa haydi söyle!"
Mebhût ederek bu söz Hişâm'ı,
Huzzâra demiř: "Görün kelâmı!
Yok bende cevâb-ı redde kudret...
Hayret, bu civan-dehâya hayret!
Îcâbediyon ki şimdi insâf:
Mes'ûlü hemen olunsun is'âf."